

ΙΩΑΝΝΑ ΠΑΛΙΟΣΠΥΡΟΥ - ΜΙΑ ΓΥΝΑΙΚΑ ΣΥΜΒΟΛΟ

ΜΙΑ ΥΠΟΘΕΣΗ ΣΤΑΘΜΟΣ ΓΙΑ ΤΑ ΝΟΜΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ ΕΠΙΘΕΣΕΩΝ ΜΕ ΒΙΤΡΙΟΛΙ

Αποτελεί κοινή παραδοχή ότι η χώρα μας δεν είναι ιδιαίτερος εξοικειωμένη με επιθέσεις από βαρύ καυστικό υγρό. Συγκεκριμένες μόνο περιπτώσεις είδαν το φως της δημοσιότητας και ακόμα λιγότερες κατέληξαν στις αίθουσες των δικαστηρίων, διαμορφώνοντας μία σταθερή νομολογιακή γραμμή, σύμφωνα με την οποία άπαντες οι επιθέσεις με βιτριόλι χαρακτηρίζονταν, μέχρι και σήμερα, ως «βαριά σκοπούμενη σωματική βλάβη», με αποτέλεσμα να χαιρούν ηπιότερης ποινικής μεταχείρισης, υπό τον ισχύοντα ΠΚ, συγκριτικά με τη βαναυσότητα και τη μόνιμη βλάβη που προκαλούν. Ορόσημο για τη μεταστροφή της πάγιας αυτής νομολογιακής πρακτικής αποτέλεσε η υπόθεση της Ιωάννας Παλιосπύρου, που συγκλόνησε το πανελλήνιο και ανέτρεψε τη νομική θεώρηση των εγκλημάτων με θεϊκό οξύ, χαρακτηριζόμενη πρωτοδίκως και πολύ ορθώς, κατά τη γνώμη της γράφουσας, ως «απόπειρα ανθρωποκτονίας». Στον απόηχο μάλιστα της ραγδαίας αύξησης των γυναικοκτονιών και κάθε μορφής γυναικείας κακοποίησης που έχει σημειωθεί, τελευταία, στη χώρα μας, η συγκεκριμένη υπόθεση αποτέλεσε ακόμη ένα εφελτήριο, ώστε να εκκινήσει και πάλι η συζήτηση αυστηροποίησης του ποινικού νομικού πλαισίου για ιδιαίτερος ειδεχθή εγκλήματα και κολάσιμες πράξεις που προκαλούν παραμόρφωση και μόνιμη αναπηρία. Παρόλα αυτά, η περίπτωση της Ιωάννας δεν θίγει μόνο ζητήματα αποτελεσματικής και εξατομικευμένης απονομής της δικαιοσύνης αλλά μονοπωλεί και υψίστης σημασίας κοινωνιολογικά ζητήματα. Η συγκλονιστική αυτή ιστορία έλαβε τεράστιες διαστάσεις και συγκέντρωσε τόσο πολύ την αγάπη του κόσμου ακριβώς λόγω των ηχηρών μηνυμάτων που διέδωσε, ενσαρκώνοντας δικαίως την παραδοχή ότι «η ομορφιά της ψυχής υπερτερεί πέραν πάσης εξωτερικής ομορφιάς».

Το χρονικό της επίθεσης έλαβε χώρα στις 20 Μαΐου 2020, όταν η 34χρονη Ιωάννα Παλιοςπύρου δέχθηκε επίθεση με καυστικό υγρό, ενώ μετέβαινε στο χώρο εργασίας της, από μία άλλη «μαυροφορεμένη γυναίκα», όπως είχε γραφτεί τότε. Η δράστιδα συνελήφθη, ομολόγησε την πράξη της, προφυλακίστηκε με τη κατηγορία της «απόπειρας ανθρωποκτονίας με ενδεχόμενο δόλο» και η υπόθεση οδηγήθηκε στο

ακροατήριο του Μικτού Ορκωτού Δικαστηρίου Αθηνών, στις 15 Σεπτεμβρίου 2020, με τα ΜΜΕ να μονοπωλούν τη συγκλονιστική, πλην όμως αξιοπρεπέστατη, πρώτη εμφάνιση της Ιωάννας στο δικαστήριο, με τη χαρακτηριστική άσπρη μάσκα που κάλυπτε όλο της το πρόσωπο, αντανακλούσε όμως δύναμη, θάρρος και γενναιότητα. Η πιθανή έκβαση της δίκης αποτέλεσε, συχνά, σημείο ανάλυσης από πολλούς εκπροσώπους τους νομικού κόσμου, οι οποίοι προβληματίζονταν, μέχρι αυτού του σημείου, αναφορικά με την ορθότητα του αποδιδόμενου νομικού χαρακτηρισμού της πράξης, ως απόπειρα ανθρωποκτονίας, αντί για βαριά σκοπούμενη σωματική βλάβη, ως συνηθιζόταν. Πολλά από τα στοιχεία της δικογραφίας, εν όψει της δημοτικότητας που έλαβε η υπόθεση, έγιναν ευρέως γνωστά, όπως επίσης και τα όσα διαδραματίστηκαν στην επ' ακροατηρίω διαδικασία. Στις 30 Σεπτεμβρίου 2020 η συνεδρίαση του δικαστηρίου ξεκίνησε με την συγκλονιστική κατάθεση της Ιωάννας, τμήμα της οποίας παρατίθεται κάτωθι:

«Σηκώθηκα για να πάω στη δουλειά μου και ήμουν στην είσοδο της πολυκατοικίας των γραφείων. Πάτησα το κουμπί του ασανσέρ και περίμενα να κατέβει. Κοιτούσα προς τα κάτω περιμένοντας. Άκουσα κάποιους θορύβους. Δεν έδωσα σημασία. Σκέφτηκα ότι μπορεί να είναι η καθαρίστρια ή κάποιος άστεγος. Καθώς περίμενα το ασανσέρ εμφανίστηκε μπροστά μου μια γυναίκα, σήκωσα το βλέμμα και με κοίταζε στα μάτια. Μου έριξε το βιτριόλι που εκείνη τη στιγμή δεν κατάλαβα τι ήταν και έφυγε τρέχοντας. Θέλω να σας πω ότι λούστηκα με αυτό το υγρό, το ένιωσα παντού πάνω μου. Ήμουν παντού στο σώμα μου λουσμένη και κατευθείαν μου ήρθε η μυρωδιά. Το πρώτο πράγμα ήταν να τρέξω για κάποια βοήθεια. Θυμήθηκα ότι είχε φαρμακείο δίπλα και έτρεξα προς το φαρμακείο. Οι πόνοι ήταν φρικτοί, δεν έβλεπα καθόλου από το ένα μάτι. Μπήκα μέσα στο φαρμακείο ουρλιάζοντας, οι άνθρωποι δεν καταλάβαιναν τι έλεγα, πανικοβλήθηκαν. Τους έλεγα "δώστε μου λίγο νερό, πεθαίνω", βοήθεια φώναζα. Πήγα στο νιπτήρα, έριχνα νερό. Τα μαλλιά μου πέφτανε μέσα στο νιπτήρα. Έπιανα το πρόσωπό μου και καταλάβαινα ότι καιγόμουν, λιώνω. Φώναζα για βοήθεια, οι άνθρωποι τρόμαζαν. Καταλάβαινα ότι εκείνη τη στιγμή κάτι χάνω. Κάλεσαν σε βοήθεια το 166. Μου είπαν να βγάλω τα ρούχα μου γιατί λιώνανε πάνω μου. Εγώ το μόνο που σκεφτόμουν ήταν να μη χάσω τις αισθήσεις μου. Γιατί καταλάβαινα ότι μόνο εγώ μπορούσα να σώσω τον εαυτό μου. Φώναζα Θεέ μου βοήθησέ με γιατί μόνο εσύ μπορείς». «Θυμάμαι απλά να με βρέχουν, να ουρλιάζω, να πονάω, να ξανακοιμάμαι, να ξανά ξυπνάω, μου έκαναν τομές στο μάτι μου και στο αυτί. Αυτά, δεν θυμάμαι παραπάνω. Προσπαθούσα απλά να αντέχω για να μην πονάω. Την επόμενη μέρα με ενημέρωσαν ότι θα διακομιστώ στο Θριάσιο. Θυμάμαι χαρακτηριστικά τη διακομιδή μου, επειδή δεν μπορούσα να δω, μπορούσα μόνο να ακούω, θυμάμαι την ώρα που περνούσαν τα φορεία στους διαδρόμους. Μια κυρία αναφώνησε "Θεέ μου" και κατάλαβα ότι το είπε για μένα (κλαίει) κατάλαβα ότι η κατάσταση δεν είναι καλή. Κατάλαβα ότι έχω σοβαρά εγκαύματα και απλά παρακαλούσα να επιβιώσω. Μέσα στο νοσοκομείο ήταν η πιο δύσκολη περίοδος της ζωής μου, έκανα επτά χειρουργεία. Θυμάμαι ότι δεν άντεχα το φως για τα μάτια μου ήταν τραυματισμένα, ακόμα και το φως του δωματίου ήταν επίπονο. Σκέφτηκα να δώσω τέλος στη ζωή μου». Στα μισά των χειρουργείων ο οργανισμός μου δεν άντεξε. Ανέβαζα πυρετό είχα πάθει λοίμωξη. Οι γιατροί μου είπαν ότι κινδύνευε η ζωή μου. Έπαθα και δεύτερη λοίμωξη στο μάτι που κινδύνεψα για δεύτερη φορά να το χάσω. Κάποια στιγμή με τη βοήθεια των γιατρών τα ξεπεράσαμε. Ήρθε η στιγμή που μου ανακοίνωσαν ότι θα πάρω

εξιτήριο». Μου είπαν ότι επούλωσαν τα τραύματα που είχα ότι ξεκινάει ένας μαραθώνιος και ότι χρειάζονται πολλά χειρουργεία για να είμαι λειτουργική, να κουνάω τα χέρια μου, τον λαιμό μου. Μου λέγανε ότι είναι ένας μαραθώνιος με διάρκεια». Για να αντέξω προσπαθούσα να κοροϊδέσω εαυτό μου. Ότι ζω ένα όνειρο. Το βράδυ μετά τις 9 αφού πέρασαν όλοι οι γιατροί έλεγα "Ιωάννα θα ξυπνήσεις". Προσπαθούσα να με πείσω για να αντέξω ότι τα όνειρα μου είναι πραγματικά και η πραγματικότητα είναι ο εφιάλτης».

Καθοριστικές για την έκβαση της δίκης και τον αποδιδόμενο νομικό χαρακτηρισμό της πράξης ήταν, μεταξύ άλλων, οι ανατριχιαστικές μαρτυρίες των γιατρών της Ιωάννας, όλες εκ των οποίων συνέκλιναν στο ότι, στην προκειμένη περίπτωση, η ποσότητα του θεικού οξέος που εκτινάχθηκε προς το θύμα, η εγγύτητα της επίθεσης και τα τραύματα σε ζωτικά σημεία που προκάλεσε, μπορούσαν ευχερώς να οδηγήσουν σε θάνατο, ο οποίος όμως αποτράπηκε από εξωγενείς παράγοντες, άσχετους με τη θέληση της δράστιδος.

- Ειδικότερα, ο επικεφαλής του τμήματος πλαστικής χειρουργικής και εγκαυμάτων του νοσοκομείου Metropolitan, κ. Πέτρος Δημοβέλης, στο οποίο μεταφέρθηκε η Ιωάννα Παλιοσπύρου μετά την επίθεση με βιτριόλι, κατά τη διάρκεια της κατάθεσής του δήλωσε ότι: «Η ασθενής έφτασε στα επείγοντα και αυτό που αντικρίσαμε ήταν κάτι πρωτόγνωρο, έπρεπε να αντιμετωπίσουμε κάτι τρομερό. Όσο περνούσε ο χρόνος τόσο μεγαλύτερες ήταν οι βλάβες. Ήταν φοβερό πράγμα. Να μη συμβεί σε κανέναν αυτό. Ούρλιαζε από τους πόνους, φώναζε 'πονάω, πονάω, γιατί'. Της αφαιρέσαμε τα ρούχα, τα πετάξαμε μακριά και έλιωναν στο πάτωμα. Έπρεπε να εξουδετερώσουμε μια θερμοκρασία στο σώμα της, που ξεπερνούσε τους 400 βαθμούς Κελσίου!!! Είγαμε έγκαυμα στο πρόσωπο, μύτη, αυτί, τράχηλο. Σε ζωτικά σημεία. Διέτρεξε κίνδυνο ζωής. Προσπαθήσαμε να αντιμετωπίσουμε τριών ειδών σοκ. Έπρεπε να πάρει 8 κιλά υγρό. Έπρεπε να περάσουμε το νευρογενές σοκ. Ο πόνος είναι φοβερός. Και στο τέλος είγαμε το καρδιογενές σοκ, το οποίο προκαλεί αρρυθμίες και κοιλιακή μαρμαρυγή. Η Ιωάννα θα μπορούσε να είχε καταλήξει από ανακοπή λόγω καρδιογενούς καταπληξίας, εάν δεν διακομιζόταν εγκαίρως στο νοσοκομείο και από τις επιπλοκές εξαιτίας της έκτασης και της έντασης των εγκαυμάτων. Έχρηζε άμεσης αντιμετώπισης. Ήταν τυχερή που ήταν κοντά το νοσοκομείο και το ασθενοφόρο έφτασε εγκαίρως. Το υγρό συνέχισε να ρέει ακόμη και μετά τη μεταφορά του στο νοσοκομείο. Και συνεχίζει μέχρι να εξουδετερωθεί με πλύσεις. Αν δεν της έριχνε νερό η φαρμακοποιός, κινδύνευε να καταλήξει πριν φτάσει στο νοσοκομείο. Είχε απώλεια μυϊκού όγκου 20%. Μια παλάμη είναι το 2%. Τα εγκαύματα της ήταν πολύ εκτεταμένα. Φανταστείτε μια απώλεια συνείδησης, μια λιποθυμία. Αν δεν είχε φτάσει στο νοσοκομείο ποιος θα την ανέτασσε; Αν δεν είχε κάνει τις πλύσεις στο φαρμακείο η θερμοκρασία θα ήταν μεγαλύτερη όταν ήρθε στο νοσοκομείο. Αν δεν είχαν γίνει οι πλύσεις και δεν είχε έρθει εγκαίρως στο νοσοκομείο υπήρχε κίνδυνος να καταλήξει. Αν δεν γίνονταν οι πλύσεις θα συνέχιζε το υγρό να καίει προς τα μέσα και θα έπληττε το άνω αναπνευστικό. Αν είχε καταπιεί θα είγαμε απόφραξη της ανωτέρας αναπνευστικής οδού. Η ζωή της Ιωάννας κινδύνευε να χαθεί. Ήταν τυχερή που ήταν κοντά το νοσοκομείο. Αν είχε καταπιεί το υγρό θα κάναμε

διασωλήνωση. Το κρίσιμο σημείο για τη ζωή του ασθενούς είναι να μπορέσουμε να ανταπεξέλθουμε στα σοκ».

- Στη συνέχεια, κατέθεσε και ο ιατροδικαστής, κος Σωκράτης Τσαντίρης. «*Εν προκειμένω το έγκαυμα ήταν ενιαίο και καθολικό. Διαβρώνει τα ρούχα, ακόμα και μέταλλα. Προκαλεί εγκαύματα κάτω από το δέρμα. Αρχικά έπεσε στα μαλλιά της, τα οποία το τράβηξαν σαν σφουγγάρι. Εδώ έριξε μια μεγάλη ποσότητα άπαξ από την αριστερή πλευρά*». Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του, η δράστιδα έπιασε το θύμα εξαπίνης, καθώς μπόρεσε και πλησίασε πάρα πολύ την Ιωάννα, ώστε να δεχτεί πολύ μεγάλη ποσότητα. «Θεωρώ ότι το έριξε από μεγάλη φιάλη με μεγάλο στόμιο. Πρέπει να ήταν σαν κανάτα γιατί έφυγε όλη η ποσότητα μαζί. Η φορά της κίνησης του δράστη ήταν από τα αριστερά του θύματος. Στοιχεύθηκε πρόσωπο και τράχηλος. Το πιθανότερο είναι το πέταξε ευθεία» εξήγησε ο ιατροδικαστής. Όσον αφορά στη χημική ουσία, είπε ότι είναι εξαιρετικά διαβρωτική, χρησιμοποιείται στη βιομηχανία και λιώνει ακόμα και μέταλλα. «*Το θύμα θα μπορούσε να έχει απολέσει τις αισθήσεις του επιτόπου. Μπόρεσε και σηκώθηκε πάρα το σοκ και περπάτησε για να καθαρίσει το οζύ. Κατά κάποιο μαγικό τρόπο δεν το εισέπνευσε, ενώ έχει έγκαυμα περιτραυματικά. Θα μπορούσε να καταπιεί ακόμη και μια ελάχιστη ποσότητα. Αν είχε πει ένα σφηνάκι θα μπορούσε να οδηγηθεί στον θάνατο. Είχε βλάβη περιστοματικά από τύχη δε το εισέπνευσε και δεν το κατάπιε, ενώ και η διάβρωση στον τράχηλο και σε ζωτικά αγγεία απειλούσε με κατακλυσμιαία αιμορραγία*» ανέφερε και τόνισε ότι «*ήταν πολύ γρήγορη η μεταφορά της στο νοσοκομείο*». Περιγράφοντας την προσπάθειά του να προμηθευτεί βιτριόλι για ερευνητικούς λόγους εξήγησε ότι χρειάστηκε να δηλώσει την επαγγελματική του ιδιότητα, αλλά και να συμπληρώσει μια υπεύθυνη δήλωση και να εγκριθεί ο λόγος χρήσης. Ο ιατροδικαστής ανέφερε ότι μπορεί το βιτριόλι να είναι άοσμο, αλλά αντιδρά άμεσα με το περιβάλλον. «*Και μόνο η εισπνοή της μυρωδιάς μπορεί να προκαλέσει τεράστια προβλήματα. Έχω αντιληφθεί τη βαριά σωματική βλάβη που έχει υποστεί. Για μένα ο κίνδυνος δεν έχει τελειώσει, δεν μπορεί να εκτίθεται στον ήλιο, δεν μπορεί να καταναλώνει φαγητά και υγρά*» είπε. Σε ερώτηση του εισαγγελέα για το αν η Ιωάννα θα μπορούσε να πεθάνει, ο μάρτυρας απάντησε: «Χωρίς να είσαι γιατρός αντιλαμβάνεσαι ότι μπορεί να προκαλέσει θάνατο. Το γράφει στη συσκευασία του υγρού με κεφαλαία γράμματα. Ο ιατροδικαστής ανέφερε, επίσης, ότι ήταν πολύ μεγάλη συγκέντρωση του υγρού 96-98%, η οποία σε συνδυασμό με την απόσταση θα απέβαινε θανατηφόρα, όμως η τύχη έπαιξε ένα σημαντικό ρόλο. «*Πώς δεν έχασε τις αισθήσεις της από σοκ. Πώς δεν το κατάπιε; Και ευρέθη φαρμακείο δίπλα. Τα χημικά εγκαύματα έχουν τη μεγαλύτερη θνησιμότητα και μεγαλύτερες βλάβες. Όποιος το έριξε έπρεπε να συνειδητοποιήσει ότι μπορούσε να σκοτώσει τον άλλο. Με το οζύ ο οργανισμός αφυδατώνεται, τα τρώει όλα, νεκρώνει, εδώ είναι δίπλα στις καρωτίδες. Αν δεν είχε πάει δίπλα στο φαρμακείο να πλυθεί θα είχε πεθάνει*» Όσον αφορά τα προβλήματα που έχει να αντιμετωπίσει το θύμα, ο Σωκράτης Τσαντίρης υπογράμμισε πως «*δεν είναι οι αισθητικοί λόγοι, είναι λειτουργικά τα προβλήματα. Έχει ένα σοβαρά μεγάλο πρόβλημα, που θα την ταλαιπωρεί όλη της ζωή δε θα μπορέσει να ξεφύγει*».

- Συγκλονιστική ήταν και η κατάθεση της διευθύντριας Πλαστικής Χειρουργικής του Θριασίου Νοσοκομείου, κας Μαρίας Καλοφώνου: *«Παρέλαβα την Ιωάννα Παλιοσπύρου τη δεύτερη ημέρα μετά την επίθεση. Τα εγκαύματα χρειάζονται 2-3 24ωρα για να γίνει ανάνηψη για να μη συμβεί αυτό που λέμε ολιγαιμικό σοκ. Αυτό μπορεί να συμβεί σε τέτοιες περιπτώσεις και να επηρεάσει όλα τα όργανα. Αυτό προσπαθήσαμε να αποφύγουμε τις πρώτες ημέρες. Τα εγκαύματα ήταν βαθιά. Ήταν ολικού πάχους και αυτό σημαίνει ότι έχει καεί όλο το δέρμα και δεν υπάρχει δυνατότητα αναγέννησης. Αυτό σημαίνει ότι το δέρμα θα γίνει από γκρι, μαύρο και θα πρέπει να αφαιρεθεί».* Επίσης, η μάρτυρας σημείωσε ότι η Ιωάννα αντιμετώπισε σοβαρό κίνδυνο και με το μάτι της και πρόσθεσε: *«Είχε δυο σηπτικά επεισόδια, δηλαδή μικρόβια στο αίμα. Το δεύτερο επεισόδιο στις αρχές Ιουλίου μάς τρόμαξε περισσότερο γιατί δεν υπήρχε αντιβιοτικό για να το αντιμετωπίσουμε». Για τις πρώτες πολύωρες επεμβάσεις που έγιναν, η κ. Καλοφώνου επεσήμανε: «Όταν βάλουμε την Ιωάννα στο χειρουργείο, δεν ξέραμε που έχει φτάσει το υγρό. Το οξύ προχωράει βαθιά, θα μπορούσε να είχε κάψει μύες ή οστά. Στον τράχηλο θα μπορούσε να είχε πάει σε βαθύτερα στρώματα. Όταν την έβαλα χειρουργείο ζήτησα να υπάρχει αγγειοχειρουργός γιατί φοβήθηκα ότι μπορεί να έχει αγγίξει αγγεία και να μη μπορώ να σταματήσω την αιμορραγία».* Αναφερόμενη στον κίνδυνο ζωής της Ιωάννας, υπογράμμισε στο δικαστήριο πως *«η θανατηφόρα δόση στο βιτριόλι είναι τα 10ml, δηλαδή μία κουταλιά του γλυκού αρκεί για να σκοτώσει αν το καταπιεί κάποιος!!!! Θα μπορούσε να κατέβαινε στον οισοφάγο...».* Η μάρτυρας κατέθεσε ότι η βοήθεια της φαρμακοποιού ήταν σωτήρια. *«Απορώ πώς βρήκε τη δύναμη από τον πόνο εκείνης της στιγμής να φτάσει μέχρι το φαρμακείο. Απορώ πώς δεν λιποθύμησε από τον πόνο. Αν είχε λιποθυμήσει από τον πόνο τη στιγμή της επίθεσης και είχε πέσει μέσα στο υγρό, ποιος ξέρει τι θα συνέβαινε»,* τόνισε. Διευκρίνισε, ακόμα, πως *«όταν το βιτριόλι πέφτει, εκλύει θερμότητα και ατμούς. Ξέρουμε ότι το βιτριόλι ήρθε σε επαφή με αεροφόρες οδούς, αφού έχει καεί στη μύτη. Αν είχε πάρει μία μεγάλη ανάσα, θα υπήρχε κίνδυνος για τη ζωή της. Επίσης, εάν το υγρό συνέχιζε να λειτουργεί και δεν είχε φτάσει στο φαρμακείο να πλυθεί, θα είχε προχωρήσει στον τράχηλο, από τον οποίο περνούν πολλά αγγεία, τα οποία αν διαβρωθούν μπορούν να οδηγήσουν στον θάνατο».* Σε ερώτηση του εισαγγελέα της έδρας σχετικά με την ποσότητα του υγρού, η γιατρός απάντησε: *«Ένα υγρό που φτάνει σε έναν άνθρωπο και τρέχει από το τριχωτό της κεφαλής στον θώρακα, σε μεγάλο μέρος του σώματος και τελικά, όπως μάθαμε, έφτασε και το πάτωμα, μιλάμε για μεγάλο όγκο. Σκεφτείτε πόσο νερό θα χρειαζόταν να σας έριχνε κάποιος για να καλύψει τέτοια επιφάνεια».*
- Στο βήμα του μάρτυρα ανέβηκε και ο διευθυντής στην εταιρεία όπου εργαζόταν η Ιωάννα, περιγράφοντας τι αντίκρισε, κατεβαίνοντας στο ισόγειο των γραφείων. *«Κατεβαίνοντας μετά την επίθεση, είδα το υγρό, ήταν μέχρι την είσοδο. Οι τοίχοι άφριζαν. Υπάρχουν ακόμα σημάδια. Διαβρώθηκε η επιφάνεια, φαινόταν σκαμμένο και το μάρμαρο και οι τοίχοι. Πήγα στο φαρμακείο να*

παραλάβω τα πράγματά της για να τα πάω στο νοσοκομείο. Ανοίγοντας την τσάντα, διαπίστωσα ότι κρατάω τα γυαλιά της και είναι λιωμένα. Εκεί κατάλαβα ότι τα πράγματα ήταν πολύ σοβαρά. Προσπάθησα να μάθω πώς ήταν για να ενημερώσω τους οικείους της. Όταν μπήκα στην εντατική, αυτό που αντίκρισα ήταν ένας άνθρωπος χωρίς τις αισθήσεις του, με ένα χρώμα καφέ-μαύρο σε όλο το πρόσωπο και το χρώμα παρέπεμπε σε λείψανο. Ακουσα να ψελλίζει "καίγομαι και κρυώνω" και οι νοσοκόμοι της έδιναν σκευάσματα για να διαχειριστούν το σοκ. Μου είπαν ότι το βιτριόλι ακόμα διάβρωνε τους μύς της. Δεν μπορούσαν να με διαβεβαιώσουν για την κατάσταση της υγείας της, μόνο ότι η ζωή της είναι σε κίνδυνο».

- Κατάθεση έδωσε και ο πατέρας του εργοδότη της Ιωάννας, ο οποίος κατέθεσε ότι όταν μετέφερε την Ιωάννα στο νοσοκομείο δεν ήταν σίγουρος ότι θα αντέξει μέχρι να φτάσει. «Αυτό που είδα ήταν συγκλονιστικό. Λιώσανε τα μάρμαρα στο γραφείο από το βιτριόλι, ο μάστορας αγανάκτησε για να τα φτιάξει», είπε ο εν λόγω μάρτυρας για να προσθέσει πως η Ιωάννα δέχθηκε μεγάλη ποσότητα από βιτριόλι. «Σε ελέφαντα ήθελε το ρίξει!» αναρωτήθηκε ο ίδιος. «Σφάδαζε από τους πόνους, δεν μπορούσες να την αγγίξεις» συνέχισε για να σημειώσει απαντώντας σε ερωτήσεις της πολιτικής αγωγής πως από τα παπούτσια της Ιωάννας είχε μείνει μόνο ένα κομμάτι από σόλα!
- Ανατριχιαστική ήταν όμως και η κατάθεση της κόρης της φαρμακοποιού, όπου έτρεξε αμέσως μετά την επίθεση η Ιωάννα. Η μάρτυρας ανέφερε πως από το κεφάλι της Ιωάννας έφευγαν τούφες από τα μαλλιά της και πως το πρόσωπό της άρχισε να παραμορφώνεται ελάχιστα δευτερόλεπτα μετά την επίθεση. Φαίνονταν ότι ήταν λουσμένη με κάποιο υγρό, τα μαλλιά, τα χέρια της, το κεφάλι της, το στέρνο της. Μάλιστα, ανέφερε πως τα αποτυπώματα από τα παπούτσια της έμειναν στο πάτωμα, υπήρχε μεγάλη συγκέντρωση υγρού μπροστά από το ασανσέρ, ήταν σαν είχε λιμνάσει, ενώ όσον αφορά την ποσότητα του υγρού που η κατηγορούμενη έριξε εκτίμησε ότι μπορεί να έφτανε το 1,5 λίτρο! Η μάρτυρας περιέγραψε πως η Ιωάννα ήταν λουσμένη με βιτριόλι, τα ρούχα της είχαν κολλήσει στο σώμα της και έβγαιναν μαζί με αυτό! Όλο αυτό κράτησε κάπου 20 λεπτά, μέχρι να τη μεταφέρει το ασθενοφόρο στο νοσοκομείο.
- Στο βήμα του μάρτυρα ανέβηκε και ο ψυχίατρος που παρακολουθεί την Ιωάννα, κος Κωνσταντίνος Κοντοάγγελος, ο οποίος κατέθεσε πως το καθήκον του είναι να εξαφανιστεί η σκέψη αυτοκτονίας που έχει η παθούσα. Όπως συγκλονιστικά δήλωσε: «Έχω συναντήσει ανθρώπους χωρίς χέρι, χωρίς πόδι, χωρίς σάλπιγγα, αλλά ποτέ άνθρωπο χωρίς πρόσωπο. Συγκλονίστηκα από την εικόνα, είδα ένα άνθρωπο που δεν έχει καμία ελπίδα, κανένα όνειρο, παρά μόνο τον προσωπικό της θάνατο» και συνέχισε λέγοντας πως δίνει μάχη για να φύγουν από το μυαλό της κοπέλας οι σκέψεις αυτοκτονίας που την κατατρέχουν. Αναφέρθηκε επίσης στη πρώτη του συνάντηση με την Ιωάννα όπου, όπως είπε, έκλαιγε και έπρεπε με μια μπατονέτα να σηκώνει τα καμένα της βλέφαρα. «Την υποχρέωναν επί τρία τέταρτα να γυρίζει τα βλέφαρά της, ένιωθε πόνο και διάθεση να

αυτοκτονήσει. Καθήκον μου είναι να κρατήσω την Ιωάννα στη ζωή. Γίνεται προσπάθεια να ανακοπεί αυτή η κατάσταση. Έκλαιγε δεν κοιμόταν, είχε χάσει 15 κιλά, καθόταν κουλουριασμένη χωρίς να μιλά, χρειάστηκε να προσπαθήσω να της δώσω ελπίδα.» Μέσα από αυτή τη βάρβαρη πράξη αντιμετωπίζουμε μια σοβαρή μετά-τραυματική διαταραχή» ανέφερε ο ψυχίατρος και συνέχισε: «Όσοι παθαίνουν βαριά τραύματα από βιασμό, κακοποίηση τροχαίο κ.λπ. βιώνουν ξανά και ξανά το τραύμα και τη στιγμή του θανάτου. Ο εγκέφαλός της έχει καταγράψει το τραύμα σαν μια βλάβη που δεν φεύγει. Τα ρούχα της μυρίζουν ακόμα μετά από τόσο καιρό βιτριόλι. Δεν μπορώ να προσδιορίσω ποτέ τι έφταιξε». Σύμφωνα με τον μάρτυρα με την αγωγή η Ιωάννα κατάφερε να αντέξει τα χειρουργεία. «Κυρίως διαχειρίζομαι τον φόβο της Ιωάννας για μετά την αποφυλάκιση της κατηγορούμενης. Συνεχώς με ρωτά αν κινδυνεύει και δεν μπορώ να της απαντήσω. Είναι ένας άνθρωπος με ψυχικά αποθέματα και δυνάμεις, δεν μπορούν όλοι να το διαχειριστούν αυτό»

Αυτές ήταν μόνο κάποιες από τις ανατριχιαστικές και πολυάριθμες μαρτυρίες που εδόθησαν υπέρ της Ιωάννας Παλιοσπύρου, ρίχνοντας φως στη πολύκροτη αυτή υπόθεση, που όμοια της δεν είχαν αντιμετωπίσει, μέχρι και σήμερα, οι ελληνικές δικαστικές αρχές σε βαθμό έντασης και σοβαρότητας. Σημαντικό ρόλο επίσης διαδραμάτισαν και στην διεύρυνση του γνωστικού μας πεδίου αναφορικά με τις συνέπειες που μπορεί να έχει η ριπή του θεϊκού οξέος προς το ανθρώπινο σώμα, κάτι που εξηγήθηκε και έγινε αντιληπτό σε όλη του την έκταση από επιφανείς εκπροσώπους του επιστημονικού γίγνεσθαι. **Από όλες λοιπόν τις καταθέσεις αλλά και επιστημονικά τεκμήρια που τέθηκαν προς γνώση του Δικαστηρίου αποδεικνύεται περίτρανα ότι το θεϊκό οξύ, ως μέσο διάπραξης εγκλήματος, μπορεί όχι μόνο να προκαλέσει μόνιμη παραμόρφωση και αναπηρία αλλά σε συγκεκριμένη ποσότητα και πυκνότητα, ερχόμενο σε επαφή με ζωτικά σημεία του σώματος και ενδεχομένως όχι μόνο, μπορεί ευχερώς να οδηγήσει και σε μαρτυρικό μάλιστα θάνατο.** Αδιαμφισβήτητα όταν επιλέγεται ως μέσο τέλεσης κολάσιμης πράξης αποτελεί έναν τρόπο φρικαλέου και μεσαιωνικού βασανισμού του θύματος, το οποίο καταδικάζεται εφ' όρου ζωής, εάν καταφέρει φυσικά και διασωθεί, να ζει ως «φάντασμα», ως ένας «ζωντανός νεκρός» με απaráμιλλα προκόμματα στην προσωπική, ψυχολογική, κοινωνική, οικονομική και επαγγελματική του ζωή. Φυσικά δεν μιλάμε εδώ μόνο για προβλήματα αισθητικής αλλά και για λειτουργικά ζητήματα μείζονος σημασίας που αντιμετωπίζουν τα θύματα τέτοιων βάνανσων επιθέσεων.

Το θεϊκό οξύ αποτελεί ένα από τα πλέον βαρέα χημικά καυστικά υγρά και ο ρόλος του περιορίζεται αποκλειστικά και μόνο για σκοπούς βιομηχανικούς και αυστηρώς επαγγελματικούς. Γι' αυτό ακριβώς το λόγο και αναγράφεται ρητά ο κίνδυνος θανάτου στη συσκευασία του. Δεν χρειάζεται συνεπώς κάποιος να είναι νομικός ούτε χημικός για να μπορεί να γνωρίζει ή να αποδέχεται το ενδεχόμενο ότι η άκρως διαβρωτική χρήση του θεϊκού οξέος μπορεί να επιφέρει θάνατο, ιδίως όταν έρθει σε επαφή σε πρόσωπο, τράχηλο και άλλα ευαίσθητα σημεία. Δεν εγγυάται κανείς σε έναν δράστη τέτοιου εγκλήματος ότι το θύμα του δεν θα εισπνεύσει ή δεν θα καταπιεί την ποσότητα που δέχεται ή δεν θα πάθει καρδιογενές ή νευρογενές σοκ από την

ραγδαία αναπτυσσόμενη θερμοκρασία ή οξεία λοίμωξη από τα τραύματα με αποτέλεσμα να καταλήξει είτε αιφνίδια είτε μαρτυρικά. Εν προκειμένω, η δράστιδα μετάγγισε, όπως αποδείχθηκε, μία ποσότητα περί το 1 λίτρο θεικού οξέος, με 96% πυκνότητα, από το αρχικό δοχείο με μικρό στόμιο σε άλλο, με μεγαλύτερο στόμιο, με σκοπό όλη η ποσότητα αυτού, όπως και έγινε, να εκσφενδονιστεί βίαια σε ζωτικά σημεία του θύματος. Φρόντισε μάλιστα να βρίσκεται σε πολύ κοντινό σημείο προς την Ιωάννα, αφού είχε σχεδιάσει προηγουμένως με μαθηματική ακρίβεια την επίθεση, γεγονός που συντέλεσε ακόμα περισσότερο στη εφ' ολική λήψη του υγρού προς την τελευταία. Το θύμα ωστόσο διασώθηκε ως εκ θαύματος χάριν των άμεσων πλύσεων που πραγματοποίησε σε φαρμακείο, το οποίο έτυχε να βρίσκεται κοντά και στην άμεση διακομιδή της στο νοσοκομείο, όπου και πάλι δόθηκε πραγματική μάχη για να κρατηθεί στη ζωή. Ακόμα λοιπόν και εάν γνωρίζουμε ότι δεν κατάπνευσε ή δεν εισέπνευσε από τύχη το υγρό, η ζωή της και πάλι αποδείχθηκε, ως έχουν τα πραγματικά περιστατικά, ότι τέθηκε σε άμεσο κίνδυνο πλείστες φορές, εξαιτίας της σοβαρότητας των εγκαυμάτων. Θα ήταν λοιπόν τουλάχιστον άτοπο να θεωρήσουμε, στην υπό κρίση περίπτωση, ότι η κατηγορούμενη δεν γνώριζε ή δεν αποδέχθηκε ως ενδεχόμενο ότι η συγκεκριμένη ποσότητα και πυκνότητα βιτριολιού ριπτόμενη προς ζωτικά σημεία ενός ανθρώπου μπορεί να επιφέρει το θάνατό του. Φυσικά, η συγκεκριμένα πολύ ορθή παραδοχή του ενδεχόμενου δόλου από πλευράς του δικαστηρίου και ο χαρακτηρισμός της πράξης ως απόπειρα ανθρωποκτονίας διαμορφώθηκε και από άλλους παράγοντες διακείμενους στις ενέργειες και τη στάση της κατηγορουμένης πριν και μετά την τέλεση του εγκλήματος.

Πιο συγκεκριμένα, από τα λοιπά στοιχεία της δικογραφίας αποδείχθηκε ότι η κατηγορούμενη παρακολουθούσε το θύμα για περίπου ενάμιση χρόνο πριν την επίθεση τοποθετώντας μηχανισμό παρακολούθησης στο αυτοκίνητό της και πραγματοποιώντας κρυφές εμφανίσεις κάτω από το σπίτι της, ενώ πραγματοποίησε ανεπιτυχώς και ακόμα μία απόπειρα κατά της Ιωάννας στις 19 Μαΐου 2020. Μετά δε την τέλεση του εγκλήματος πραγματοποίησε διαδικτυακές αναζητήσεις όπως: *«Πώς να προκαλέσεις ανακοπή καρδιάς. Όπλα τιμές, στρυχνίνη δηλητήριο. Πού πουλάνε υδροκυάνιο. Πώς να προκαλέσεις έμφραγμα. Φάρμακο για να προκαλέσεις ανακοπή. Θανατηφόρα αέρια. Δηλητήρια. Ατροπίνη, επίθεση με οξύ, θανατηφόρα ένεση»*, ενώ προσπάθησε να εκμαιεύσει και από συγγενικό πρόσωπο του θύματος τρόπους εισόδου στο νοσοκομείο. Όσον αφορά δε το κίνητρο της δράστιδος, αν και ουδεμία σημασία έχει για την ποινική μεταχείριση τέτοιων εγκλημάτων, δεν υπήρχε, όπως αποδείχθηκε, καμία «αιτιολόγηση» της συγκεκριμένης πράξης, που να βρίσκει έρεισμα σε δεδομένα της πραγματικότητας και να υποκινείται από κανόνες της κοινής λογικής, παρά μόνο μία ανύπαρκτη ερωτική αντιζηλία, αποκύημα της φαντασίας της. Με άλλα λόγια, για το συγκεκριμένο βάρβαρο έγκλημα δεν απαντήθηκε ποτέ κανένα «γιατί». Αναφορικά δε με την ύπαρξη ειλικρινούς μεταμέλειας αρκεί η ίδια η απαθέστατη, αμετανόητη και εριστική στάση της κατηγορουμένης, τόσο κατά την επ' ακροατηρίω διαδικασία, όσο και σε όλο το χρονικό διάστημα μετά την τέλεση του εγκλήματος, αλλά και τα ίδια της τα λόγια απευθυνόμενα προς την Ιωάννα την ώρα που η τελευταία έδινε την κατάθεσή της: *«Γνωρίζω ότι η πράξη μου δεν είναι αποδεκτή. Ωστόσο εσύ Ιωάννα ξέρεις γιατί το έκανα!»*, για να αντιληφθεί ακόμη και κάποιος μη νομικός ότι δεν συνέτρεξε επ' ουδενί. Η «συγγνώμη» δε που δόθηκε με την απολογία της ούτε ειλικρινής

ούτε και έντιμη θα μπορούσε ποτέ να χαρακτηριστεί. Άξιον μνείας είναι ότι η συγκεκριμένη στάση της κατηγορούμενης, εκτός του ότι άφησε άναυδη όλη την κοινή γνώμη θορύβησε ακόμα και διακεκριμένους ψυχιάτρους, οι οποίοι την χαρακτήρισαν δημόσια ως άνθρωπο δίχως καμία ενσυναίσθηση, αίσθημα ενοχής, ψυχρή και ικανή οποτεδήποτε να διαπράξει κακό χωρίς καμία ηθική αναστολή, αποδίδοντας της «το σύνδρομο των γλυκών νερών».

Κατόπιν των ανωτέρω και σύμφωνα με όλα τα στοιχεία της δικογραφίας, ο εισαγγελέας της έδρας, κ. Χαράλαμπος Μαστραντωνάκης, με μία αγόρευση-καταπέλτη, ζήτησε από το δικαστήριο να κηρύξει ένοχη την κατηγορούμενη για απόπειρα ανθρωποκτονίας από πρόθεση με ενδεχόμενο δόλο σε ήρεμη ψυχική κατάσταση, αδίκημα που τιμωρείται έως και 15ετή κάθειρξη και να μην γίνει δεκτό το αίτημα να μετατραπεί η ποινή σε βαριά σκοπούμενη σωματική βλάβη, όπου η ύψιστη ποινή αγγίζει τα 10 έτη κάθειρξης. Όπως ο ίδιος δήλωσε: **«Οπωσδήποτε θεώρησε ως πιθανό το θάνατο της παθούσας και το επιδοκίμασε. Δεν απόθνησε από τη συνείδηση της την σκέψη. Ήταν σε θέση να προβλέψει και προέβλεψε την πιθανότητα θανάτου της παθούσας. Τυγχάνει απορριπτέος ο ισχυρισμός της βαριάς σκοπούμενης σωματικής βλάβης».** Απήλυθε δριμύ κατηγορώ στην κατηγορούμενη για «ποταπά κίνητρα, ηθική μικρότητα, εχθρική διάθεση, εκδικητική πρόθεση και ανθρωποκτόνο εγωισμό», σημειώνοντας ότι παραμόνευε την Ιωάννα για να της επιτεθεί «σαν τον καλύτερο θηρευτή της φύσης». Σημειώνεται ότι η κατηγορούμενη παρακολουθούσε ανέκφραστη την εισαγγελική αγόρευση και δεν αντέδρασε ούτε όταν ο κ. Μαστραντωνάκης περιέγραψε με λεπτομέρειες τη στιγμή της επίθεσης και πως το θύμα θα μπορούσε να έχει πεθάνει από το θεϊκό οξύ: **«Η Ιωάννα απέφυγε το μοιραίο για λόγους ανεξάρτητους από τη θέληση της κατηγορούμενης. Η παθούσα θα μπορούσε να έχει καταλήξει συνεπεία πέντε παραγόντων. Του ολιγαιμικού σοκ, της καύσης των αεροφόρων οδών, της θανατηφόρας δόσης που ορίζεται στα 10ml, ενώ εδώ η ποσότητα ήταν τουλάχιστον 1 λίτρο, της διαβρωτικής δράσης του οξέος, το οποίο αν δεν είχε ξεπλύνει άμεσα θα μπορούσε να είχε προχωρήσει βαθύτερα, αλλά και συνεπεία των λοιμώξεων».** Κατά την αγόρευσή του ο εισαγγελέας έδειξε ακόμα και φωτογραφίες από τα ρούχα της Ιωάννας μετά την επίθεση και ανέφερε: «Δεν έχω ξαναδεί ποτέ τέτοια εικόνα, ούτε σε κουρέλια». Κατά τον εισαγγελέα, η κατηγορούμενη είχε οπωσδήποτε «ανθρωποκτόνο δόλο» όταν περιέλουσε την άτυχη κοπέλα με ένα λίτρο βιτριόλι, αλλάζοντάς της βίαια τη ζωή και **«καταδικάζοντάς την εφ' όρου ζωής να ανεβαίνει έναν Γολγοθά!»**

Μάλιστα ο εισαγγελέας, κατά την αγόρευση της υπεράσπισης, η οποία δεν αιτήθηκε, για προφανείς λόγους, το ελαφρυντικό της ειλικρινούς μεταμέλειας αλλά μόνο το ελαφρυντικό του πρότερου έντιμου βίου, ζήτησε από το δικαστήριο να μην αναγνωρίσει στην κατηγορούμενη το συγκεκριμένο ελαφρυντικό, επισημαίνοντας πως η σύννομη ζωή δεν ταυτίζεται με το λευκό ποινικό μητρώο αλλά με τον ουσιαστικό σεβασμό στα προστατευόμενα από το κράτος έννομα αγαθά, ώστε το έγκλημα που έχει τελέσει να είναι η μοναδική παραφωνία! Συνέχισε μάλιστα απαντώντας στους ισχυρισμούς της υπεράσπισης, λέγοντας ότι: **«Η κατηγορούμενη δεν ήθελε να καταστρέψει το πρόσωπο της Ιωάννας. Τη ζωή της κατέστρεψε. Ρίχνοντας στο πρόσωπο το καυστικό υγρό αποδέχονταν ότι μπορεί να το εισπνεύσει, να το καταπιεί, να πάει στον**

τράχηλο και να πεθάνει. Ήταν εκδίκηση που έφτανε ακόμη και μέχρι την αποδοχή του θανάτου. Φανερώνει ουσιαστική εκτροπή, δόλια και υπολογισμένη εκτέλεση του εγκληματικού της σχεδίου για να πραγματοποιήσει τον εκδικητικό της σκοπό.»

Στις 27 Οκτωβρίου 2021 η πολύκροτη δίκη ολοκληρώθηκε με το δικαστήριο ομόφωνα να καταδικάζει την κατηγορουμένη ένοχη για απόπειρα ανθρωποκτονίας με ενδεχόμενο δόλο σε ήρεμη ψυχική κατάσταση, αντίστοιχα με την εισαγγελική πρόταση, και να της επιβάλλει την ύψιστη δυνατή ποινή των 15 ετών κάθειρξη και ακόμα 6 μήνες για το πλημμέλημα της απείθειας, με την τελική ποινή (κατά συγχώνευση) να διαμορφώνεται σε κάθειρξη 15 χρόνων και τριών μηνών. Επιπροσθέτως, το δικαστήριο αποφάσισε, ομόφωνα, να μην αναγνωρίσει κανένα ελαφρυντικό στην καταδικασθείσα, ούτε και ανασταλτικό αποτέλεσμα για την άσκηση έφεσης, καθώς κρίθηκε επικίνδυνη για τη δημόσια ασφάλεια και ικανή να διαπράξει άλλα συναφή εγκλήματα, εάν αφεθεί ελεύθερη.

Λίγη ώρα αφότου ακούστηκε η ομόφωνη απόφαση δικαστών και ενόρκων, ηχηρή φωνή συμπαράστασης όρθωσαν πολλές γυναίκες, που στάθηκαν με πολύ συγκινητικό τρόπο στο πλευρό της Ιωάννας, φορώντας λευκές μάσκες στο πρόσωπο, προβάλλοντας έτσι ότι κάθε γυναίκα θα μπορούσε να είναι στη θέση της. Συγκλονιστική ήταν και η δήλωση που έκανε η ίδια η Ιωάννα με αποδέκτη όλα τα θύματα κακοποίησης: «**Ελπίζω οι γυναίκες και όλα τα θύματα βίας και οι κακοποιημένες γυναίκες να βρουν στο πρόσωπο μου την ελπίδα ώστε να μη φοβούνται και να διεκδικούν τα δικαιώματά τους. Θα προσπαθήσω να είμαι δίπλα σε όποιον με χρειαστεί για να τον βοηθήσω**»!! Φορώντας μάλιστα μία μπλούζα που έγραφε «θα σε κάνω να είσαι περήφανη για μένα» εξέφρασε την ευγνωμοσύνη της απέναντι στη δικαιοσύνη, δηλώνοντας ικανοποιημένη με την απόφαση του δικαστηρίου, ενώ στη συνέχεια, ευχαρίστησε όλον τον κόσμο για τη δύναμη και το κουράγιο που της έδωσε, μοιράζοντας και βραχιόλια που έγραφαν στα αγγλικά «είμαι δυνατή».

Δεν υπάρχει καμία αμφιβολία ότι, υπό τον ισχύοντα ΠΚ, το δικαστήριο όντως εξάντλησε την αυστηρότητά του απέναντι σε ένα τόσο ειδεχθές έγκλημα, απαγγέλλοντας την εσχάτη των ποινών και παράγοντας νομολογία, αποδίδοντας το νομικό χαρακτηρισμό της απόπειρας ανθρωποκτονίας στην εν λόγω επίθεση με βιτριόλι. Ωστόσο, πρέπει να σημειωθεί ότι απέναντι σε φρικαλέα εγκλήματα, όπως οι επιθέσεις με καυστικό υγρό, ο βιασμός, η σεξουαλική κακοποίηση, κολάσιμες πράξεις που οδηγούν σε παραμόρφωση και μόνιμη αναπηρία, **τα πλαίσια των ποινών στη χώρα μας και ιδίως της πραγματικής έκτισης ποινής παραμένουν σε εξαιρετικά χαμηλά επίπεδα, συγκριτικά με το μέγεθος της ποινικής και κοινωνικής τους απαξίας**. Καθόλου τυχαία μάλιστα δεν χαρακτηρίζεται και η αύξηση τους το τελευταίο χρονικό διάστημα, καθώς υπό τη σκέπη μίας τόσο χαλαρής ποινικής μεταχείρισης είναι φυσικό να ενισχύεται ο μιμητισμός, η ατιμωρησία και η ανέχεια στην εγκληματικότητα, καθώς δεν καταδεικνύεται με σαφήνεια η πρόθεση του νομοθέτη για απόλυτη και κυρίως ουσιαστική προστασία των οικείων εννόμων αγαθών. **Ο ρόλος ωστόσο της δικαιοσύνης δεν είναι μόνο ατομικός αλλά πρωτίστως κοινωνικός**. Το ποινικό μας σύστημα μπορεί να είναι δομημένο ιεραρχικά, με αυστηρότερα

προστατευόμενο αγαθό την ανθρώπινη ζωή, ωστόσο πρέπει να στοχεύει και στην εντοίχια πράγμασι προστασία του κοινωνικού συνόλου. Αυτό φυσικά δεν μπορεί να συμβεί, εάν απαγγέλλονται ναί μεν υψηλές ποινές στους θύτες βάνουσων εγκλημάτων, αλλά οι ίδιοι εκτίουν στην πραγματικότητα ένα πολύ χαμηλό ποσοστό της ποινής τους, με αμφίβολο να παραμένει το ενδεχόμενο ακόμα και του σωφρονισμού τους σε ένα τόσο μικρό χρονικό διάστημα. Στην απόπειρα ανθρωποκτονίας η πραγματική έκτιση ποινής, δηλαδή ο πραγματικός χρόνος που όντως ο κατηγορούμενος εκτίει στη φυλακή, διαμορφώνεται στα περίπου 6 χρόνια, ενώ στη βαριά σκοπούμενη σωματική βλάβη στα περίπου 4 χρόνια. Στην προκειμένη λοιπόν περίπτωση η κατηγορούμενη θα μπορεί σε 5-6 περίπου χρόνια να αποφυλακιστεί και να συνεχίσει ελεύθερη την κοινωνική της ζωή, ενώ από την άλλη μεριά το θύμα θα είναι καταδικασμένο σε μία ζωή με τρομακτικές πρακτικές δυσλειτουργίες, πολύχρονες χειρουργικές επεμβάσεις με μικρό ποσοστό μάλιστα αποκατάστασης, μία μόνιμη σωματική βλάβη, πλείστα ψυχολογικά ζητήματα, ακόμα και φόβο για τη μετέπειτα διακινδύνευση της ζωής της από έναν άνθρωπο που μέχρι και την τελευταία στιγμή δεν επέδειξε το παραμικρό ίχνος μεταμέλειας και χαρακτηρίστηκε από δικαστικούς λειτουργούς και ψυχιάτρους ως «δημόσιος κίνδυνος». Εύλογα λοιπόν να διερωτάται κάποιος τρίτος εάν αυτό αποτελεί πραγματική απονομή δικαιοσύνης και εάν όντως οι πολίτες μιας ευνομούμενης κατά τα λοιπά χώρας μπορούν να νιώθουν ασφαλείς και προφυλαγμένοι από την εγκληματικότητα.

Σίγουρα αποτελεί μία πρώτη ηθική κυρίως δικαίωση για την Ιωάννα και την «κάθε μία Ιωάννα της κοινωνίας μας» η απόφαση του δικαστηρίου, η οποία μάλιστα κατέδειξε πολύ ορθά και **τον πραγματικό ρόλο που εξυπηρετεί «η διαμορφούμενη πάγια νομολογιακή πρακτική»**. Ο ποινικός χαρακτηρισμός της εκάστοτε ποινικά κολάσιμης πράξης πρέπει να αποδίδεται κατόπιν ad hoc αξιολόγησης των πραγματικών περιστατικών, όπως αυτά διαμορφώνονται για την κάθε ξεχωριστή υπό κρίση περίπτωση και όχι απαραίτητως όπως έχει κριθεί προηγουμένως νομολογιακά. Ιδίως μάλιστα όταν η νομολογία για ορισμένα εγκλήματα, όπως οι επιθέσεις με θεϊκό οξύ, είναι λιγοστή και δεν παρέχει μία πληρότητα κάλυψης πολλών διαφορετικών παραγόντων μίας υπόθεσης. **Η πάγια νομολογία, όπως συνηθίζουμε να την αποκαλούμε, πρέπει φυσικά να λειτουργεί ως ένας κατευθυντήριο μοχλός για τις δικαστικές αρχές, όχι όμως να αποτελεί και «προκρούστιο κλίνη» για μία διαφορετική, ορθότερη και καταλληλότερη προσέγγιση.** Δεν δύναται λοιπόν να περιορίζει απαγορευτικά τη δυνατότητα των θεσμικών οργάνων να υπαγάγουν τα πραγματικά περιστατικά μίας υπόθεσης, εφόσον κάτι τέτοιο είναι εφικτό, στην αντικειμενική και υποκειμενική υπόσταση ενός άλλου εγκλήματος, με την προϋπόθεση ότι τα δεδομένα της υπόθεσης μπορούν και πρέπει να υπαχθούν στο τελευταίο. Με άλλα λόγια δεν σημαίνει ότι κάθε υπόθεση με βιτριόλι μπορεί να χαρακτηριστεί ως απόπειρα ανθρωποκτονίας, καθώς, όπως προαναφέρθηκε, πρέπει να συντρέχουν ορισμένες προϋποθέσεις, από τις οποίες να αποδεικνύεται ανθρωποκτόνος πρόθεση και (άμεσος) κίνδυνος ζωής, όπως το ίδιο θα ίσχυε και με την αντιμετώπιση κάθε «μέσου τέλεσης εγκλήματος» ικανού να προκαλέσει τόσο σωματική βλάβη όσο και θάνατο. Ισχύει βέβαια και το αντίστροφο, δεν δύναται δηλαδή κάθε επίθεση με βιτριόλι να χαρακτηρίζεται, άνευ άλλου, ως βαριά σκοπούμενη σωματική βλάβη, απλώς και μόνο

επειδή έτσι κρίνονταν νομολογιακά μέχρι στιγμής, χωρίς να λαμβάνουμε υπόψη ότι οι μέχρι τώρα επιθέσεις που έφτασαν στο ακροατήριο του δικαστηρίου δεν συνέβησαν με τον ίδιο τρόπο ούτε είχαν τις ίδιες σοβαρότατες συνέπειες για το θύμα. Σε κάθε περίπτωση όμως, όταν μιλάμε για επιθέσεις με θεικό οξύ και μετά τα όσα αποδείχθηκαν και κατατέθηκαν στην υπό κρίση περίπτωση από πλήθος επιστημόνων, τα θεσμικά όργανα του κράτους αλλά και οι δικαστικές αρχές οφείλουν να συνυπολογίσουν για τον καθορισμό της απαγγελθείσας κατηγορίας και της επαπειλούμενης ποινής ότι το βιτριόλι αποτελεί αδιαμφισβήτητα ένα μέσο πρόκλησης όχι απλώς και μόνο σωματικής βλάβης αλλά πρωτίστως φρικαλέου βασανισμού του θύματος, μεσαιωνικού τύπου, που είναι ικανό ευχερώς να οδηγήσει και σε μαρτυρικό θάνατο. Ως εκ τούτου, η ελαφρά ποινική του μεταχείριση θα παρέκλινε αισθητά από το κοινό περί δικαίου αίσθημα και θα καθιστούσε την ίδια την ελληνική δικαιοσύνη αναποτελεσματική ως προς την εξυπηρέτηση του θεσμικού κοινωνικού της ρόλου.

Σύμφωνα με τα ανωτέρω, στην εν λόγω υπόθεση δεν χωρούσε καμία ευνοϊκή ποινική μεταχείριση, καμία μεταβολή του νομικού χαρακτηρισμού της πράξης ούτε και οποιαδήποτε μείωση της ποινής. Αυτός ήταν ο ελάχιστος φόρος τιμής από πλευράς της ελληνικής δικαιοσύνης και η μέγιστη δυνατή δικαστική δικαίωση απέναντι στο θύμα μίας τέτοιας επίθεσης, που στάθηκε με περισσή αξιοπρέπεια και αξιοθαύμαστη γενναιότητα απέναντι σε ό,τι άδικα της συνέβη. Φρονώ ότι είναι ζωτικής σημασίας, δεδομένων των συνθηκών τέλεσης του εν λόγω εγκλήματος και των πραγματικών αποδεδειγμένων περιστατικών που το πλαισιώνουν, το δευτεροβάθμιο δικαστήριο να διατηρήσει τον ίδιο νομικό χαρακτηρισμό της πράξης και να τηρήσει την ίδια, όπως και πρωτοδίκως, νομολογιακή γραμμή, αποστέλλοντας έτσι ένα ηχηρό, αυστηρό μήνυμα μηδενικής ανοχής πλέον σε ειδεχθή εγκλήματα, κινούμενο σύμφωνα με τη δημόσια επιταγή περί αυστηροποίησης του ποινικού πλαισίου.

Κλείνοντας στο σημείο αυτό, θα ήθελα να αναφερθώ και στην ίδια την Ιωάννα και στα ηχηρά κοινωνικά μηνύματα που εκπέμπει η αν μη τι άλλο συγκλονιστική και συγκινητική ιστορία της. Δεν χωρεί καμία αμφιβολία ότι έχει αναδειχθεί σε μία σύγχρονη γυναίκα-σύμβολο και δικαίως έχει λάβει αυτόν τον τίτλο από το σύνολο της κοινής γνώμης. Η Ιωάννα Παλιοσπύρου αποτέλεσε μία γυναίκα, της οποίας η ζωή ανατράπηκε μέσα σε λίγα μόνο δευτερόλεπτα, φτάνοντας ένα βήμα πριν το θάνατο, χωρίς να της απαντηθεί ποτέ κανένα «γιατί» για όλο αυτό που άδικα της συνέβη. Υποβλήθηκε σε πολυάριθμα χειρουργεία και εξωχειρουργικές θεραπείες, οι πόνοι προφανώς και ήταν φρικτοί, η ζημία ανυπολόγιστη, δεν μπορούσε για μήνες να αντικρύσει την εικόνα της στον καθρέφτη, λύγισε πολλές φορές, όπως η ίδια δήλωσε μέσα σε όλη αυτή την τρομερή διαδικασία, απελπίστηκε, έκλαψε, όλη της η καθημερινότητα προσαρμόστηκε στην θεραπεία των σοβαρότατων εγκαυμάτων της, κλήθηκε να αντιμετωπίσει μία εντελώς καινούργια, δυσάρεστη και μη αποκαταστατή πλήρως πραγματικότητα, δίχως να μπορεί αρχικά να έρθει σε επαφή με τον υπόλοιπο κόσμο, καθώς θα είχε να διαχειριστεί και την αντιμετώπιση του «διαφορετικού» που σε πολλούς προκαλεί αμηχανία. Ακόμη και σήμερα γνωρίζει ότι μπορεί να μην ξαναείναι όπως παλιά και έχει ακόμα δρόμο μπροστά της και μεγάλο Γολγοθά μέχρι να αποκαταστήσει τη βλάβη. Πέρασε γεγονότα και καταστάσεις που πολλοί από εμάς δεν

μπορούμε καν να διανοηθούμε. Ένα μικρό μέγεθος των δυσκολιών που πέρασε αποτυπώνεται μέσα σε λίγες φράσεις από σχετική συνέντευξη που παραχώρησε: «μέσα στο νοσοκομείο λύγισα πολλές φορές, φοβόμουν ακόμη και τη στιγμή που θα μου έπαιρναν αίμα γιατί τα χέρια μου ήταν καμένα και δεν είχα φλέβες.... Έλεγα στον εαυτό μου οκ, κορίτσι μου δεν έχεις κάτι να φοβάσαι, γιατί το χειρότερο που μπορείς να πάθεις είναι να πεθάνεις. Αυτή η κατάσταση στην οποία βρίσκεσαι, είναι σαν να έχεις πεθάνει". Εξίσωνα, δηλαδή, την κατάσταση στην οποία βρισκόμουν με τον θάνατο. Σκεφτόμουν ότι μόνο καλύτερα μπορεί να πάει και ότι ήδη βρισκόμουν στο χειρότερο σημείο. Μόνο καλό μπορεί να σου κάνει το χειρουργείο.»

Παρόλα αυτά, με πρωτοφανή δύναμη και τεράστιο μεγαλείο ψυχής, βρήκε το σθένος να διεκδικήσει όχι μόνο τη δικαίωση της απέναντι στην ελληνική δικαιοσύνη, παρευρισκόμενη με αξιοθαύμαστη αξιοπρέπεια σε κάθε συνεδρίαση της δίκης, με όλο τα συνακόλουθο ψυχικό κόστος της αναβίωσης του εφιάλητη που έζησε, αλλά και απέναντι στην ίδια την κοινωνία. Έδωσε ένα **δημόσιο αγώνα**, αντιμετωπίζοντας πρωτίστως τους φόβους της και τον κέρδισε μεγαλειωδώς, ξεσηκώνοντας πρωτοφανές κύμα συμπαράστασης από τον υπόλοιπο κόσμο, **ο οποίος διδάχθηκε μέσα από την ίδια της τη συμπεριφορά να μην αντιμετωπίζει κάτι που παρεκκλίνει από τα βασικά κοινωνικά πρότυπα ομορφιάς ως «ξένο σώμα»**. Με την αξιοθαύμαστη στάση της απέναντι σε ένα πρόβλημα που για πολλούς ανθρώπους θα λογίζονταν ως ανυπέμβλητο, **αποτέλεσε ένα λαμπρό παράδειγμα προς μίμηση απέναντι σε κάθε θύμα αντίστοιχων εγκλημάτων, απέναντι σε κάθε θύμα κακοποίησης**. Έστειλε ένα μήνυμα με αποδέκτη όλους εμάς ότι δεν πρέπει να **το βάζουμε κάτω στις δυσκολίες που μπορεί να ανακύψουν στη ζωή μας, όσο σοβαρές κι αν είναι, ούτε να σωπαίνουμε απέναντι στην αδικία αλλά να αναζητούμε δικαίωση**. Σε σχετική συνέντευξη που πρόσφατα παραχώρησε δήλωσε ότι «Έχω αποδεχτεί πλέον ότι αυτό που συνέβη θα με ακολουθεί. Έχω επιλέξει η ζωή μου να συνεχίσει και να το κουβαλάω χωρίς να με βαραίνει και να με κάνει να αισθάνομαι άσχημα. Προσπαθώ κάθε φορά να βρίσκω μια ισορροπία. **Οι άνθρωποι είμαστε πολύ δυνατοί αλλά δεν χρειάζεται να έρθουν έτσι τα πράγματα για να το ανακαλύψουμε**».

Παρόλο που το κορίτσι αυτό βρίσκεται πίσω από μία μάσκα, δεν κρύφτηκε ποτέ, δεν ντράπηκε ποτέ, δεν έδειξε ηττοπάθεια ποτέ, παρά μόνο δύναμη, ήθος, γενναιότητα, θάρρος και φυσικά υπέρμετρο ψυχικό μεγαλείο. Η ευγένεια του χαρακτήρα της διαφαίνεται ακόμα και από το γεγονός ότι μετουσίωσε όλο τον πόνο από το κακό που της συνέβη σε κραυγή συμπαράστασης και αγάπης προς όλο τον κόσμο και όχι σε οποιοδήποτε άλλο εμπάθεσ συναίσθημα. Δεν επέδειξε μοιρολατρία, ούτε απαισιοδοξία αλλά οπλίστηκε με δύναμη πρωτοφανούς μεγέθους και κατάφερε να ξανακερδίσει μία κανονικότητα στη ζωή της, επιλέγοντας μάλιστα ως όνειρο της να συνδράμει στην καταπολέμηση της κακοποίησης των γυναικών και να είναι ευτυχισμένη. **«Είμαι ένας άνθρωπος που έλαβα στήριξη και αγάπη από τον κόσμο και έχω καταλάβει τη σημασία αυτής της κίνησης, έστω και με ένα καλό λόγο, ένα όλα θα πάνε καλά, έστω και ένα εμείς είμαστε εδώ να σε στηρίζουμε, αυτό έχει πολύ μεγάλη σημασία για έναν άνθρωπο που πονάει και το σώμα του και η ψυχή του. Θέλω λοιπόν να βρω τρόπους όλο αυτό να το επιστρέψω πίσω στον κόσμο. Γιατί έχω καταλάβει όταν μοιράζεις αγάπη, συμπόνια και βοηθός είναι κάτι που μπορεί να το δίνεις αλλά εσύ γίνεσαι πιο πλούσιος όταν το δίνεις!!»**. Ερωτηθείσα στη

συνέχεια αναφορικά με τις γυναίκες απάντησε το εξής δίνοντας και πάλι ένα μήνυμα ενότητας, σύμπνοιας και αγάπης: «Πάντα ήμουν ένα άνθρωπος και μία γυναίκα που αγαπούσε και εξακολουθώ να αγαπώ τις γυναίκες. Και πάντα πιστεύω στη δύναμή μας και την αλληλεγγύη των γυναικών. Νομίζω ότι ακόμα δεν έχουμε εκμεταλλευτεί στο 100% τις δυνάμεις μας και δεν έχουμε πιστέψει σε αυτό που μπορούμε να καταφέρουμε αν ήμασταν περισσότερο ενωμένες. Εγώ παρόλο που όλο αυτό που μου συνέβη μου συνέβη από μία άλλη γυναίκα δεν έχω χάσει την πίστη μου σε αυτό, εξακολουθώ να πιστεύω στις δυνατότητες των γυναικών και την ευαισθησία μας και εάν λίγο εκπαιδευτούμε περισσότερο πάνω σε αυτό, τα πράγματα στη κοινωνία μας θα ήταν πολύ καλύτερα».

Σε μία κοινωνία όπου κυριαρχεί πλέον το «φαινεσθαι» και σχεδόν καταπολεμάτε το «είναι», όπου τα κοινωνικά πρότυπα ομορφιάς και η δημόσια προβολή υποσκελίζουν πολλές φορές την ποιότητα ενός ανθρώπου, σε μία κοινωνία που σημαντικές κοινωνικές και ηθικές αξίες περιχαράσσονται, η Ιωάννα έρχεται να περάσει ένα τελείως διαφορετικό και πασιφανώς ανώτερο μήνυμα, ένα μήνυμα ανθρωπιάς, ελπίδας και δύναμης. Και αυτό είναι κάτι που την κάνει ξεχωριστή. Για να το καταλάβουμε αρκεί απλώς και μόνο η παράθεση ενός περιστατικού που εκμυστηρεύτηκε σε συνέντευξη της: «Θέλω να σου πω μια συζήτηση που είχαμε μερικές μέρες πριν με τη γιατρό μου. Σηκώθηκα ένα πρωί, έκανα το μπάνιο μου. Δε ξέρω, μάλλον ήμουν σε πολύ καλή διάθεση. Τράβηξα μια φωτογραφία μου στο φως της ημέρας χωρίς τη μάσκα και της την έστειλα. Της είπα θέλω να σου πω δυο πράγματα που σκέφτηκα μόλις είδα τη φωτογραφία. Πρώτον ότι νιώθω πολύ όμορφη και δεύτερον πόσο πολύ σε ευχαριστώ. Συγκινήθηκε και μου απάντησε πολύ γλυκά. Μου είπε ότι θα βελτιωθεί ακόμη περισσότερο και θα νιώσεις ακόμη πιο όμορφη. Και στο τέλος θα καταλάβεις πως αυτό είναι το λιγότερο σημαντικό σε εμάς τους ανθρώπους».

Κλείνοντας θα ήθελα προσωπικά με τη σειρά μου να εκφράσω τον απεριόριστο θαυμασμό και σεβασμό μου προς την Ιωάννα, μια γυναίκα που ακτινοβολεί ομορφιά, λάμψη, ελπίδα και αποτελεί ένα πρότυπο δύναμης, ήθους και αξιοπρέπειας. Τελικά, όντως, στη ζωή μπορεί να πέσεις πολλές φορές, επιβάλλεται όμως να σηκωθείς. Και η Ιωάννα αυτό το κατάφερε. Κατάφερε, επίσης, να κερδίσει και την αγάπη του κόσμου γι' αυτό που πραγματικά είναι και όχι γι' αυτό που θα έδειχνε εξωτερικά. Κι αυτό ήταν το μεγαλύτερο επίτευγμά της, γιατί υποδηλώνει κάτι σπάνιο, μεγαλείο και ευγένεια ψυχής.

Μετά τιμής,

Ειρήνη Π. Αϊβαλιώτη
Δικηγόρος LL.M., LL.M., MSc
T: +30 6974533234
E: [eiriniav@hotmail.com](mailto:eirinaiiv@hotmail.com)